

som de lærde Skoler, der underholdes af Staten, og det forekommer mig derfor noget ubilligt af den ærede Cultusminister, naar han ligesom nærrede en vis Frygt for at betroë Communerne et slegt Anliggende; der er saameget mindre Grund til Frygt fra hans Side, som der jo ikke er noget Communalanliggende, uden at jo Staten kan føre sit Tilsyn dermed, og, naar det er Tilfældet, kan vistnok enhver Ulempe, som kunde flyde deraf, forebygges. Jeg troer ikke, at private og offentlige Skolers Godhed eller Slethed afhænger af det Moment, om de ere private eller offentlige, men det afhænger af Bessaffenheden af de Mænd, som staae i Epidsen derfor, og det er vist, at, naar Skolebestyreren ikke har Andet at støtte sig til end sig selv og den Anerkjendelse, han kan finde hos Communen, at der da ville fremgaae til at bestyre private Skoler ligesaa dygtige Mænd som Bestyrerne af de offentlige Skoler, der have den saakaldte sikke Stilling, der meget ofte kan holde dem paa Pladsen, uagtet Mange, som kjende dem, kunne være enige i, at det var bedst, om de vare borte derfra, saa at jeg ikke skjønner, at den ærede Cultusminister kan have sær Grund til at ytre sig mindre gunstigt om disse Skolers Fremme af den saakaldte lærde Underviisning, paa Grund af, at de vare private, fremsfor hvis de havde været offentlige.

Jeg veed virkelig ikke, hvorledes det er gaaet til, at der her i Dag er blevet talt saa ydlostigt om Almueskolevæsenet, men, siden det er skeet uhindret fra den ærede Formands Side, skal jeg ogsaa tillade mig et Par Ord desangaaende. Den ærede Cultusminister gav os en glædelig Udsigt til en Reform ogsaa i den Retning, han lod os forstaae, at det var ham magtpaaliggende at faae afhjulpen den store Trang, der i denne Henseende findes til noget Bedre, og han sagde, at vi allerede i Finantsloven havde faaet anvist den Vej, hvorpaa han troede, at der skulde gaaes, for

at komme til et heldigt Resultat. Ja, det glæder mig virkelig, at han har anerkjendt, at der bør gjøres Noget, det glæder mig, at der gjøres et Skridt ogsaa af den Art, som hans Forslag gaaer ud paa, men ved Siden deraf troer jeg, der maa gjøres noget Andet; thi ellers gaaer det efter Ordspøget, at, medens Græsset groer, dør Koen. Det kan kun lidet nytte Skolelærerstanden, at der udnævnes en Skoledirecteur, som faaer 2400 Rd. om Aaret, naar Skolelærerne ikke faae Mere end det de have, forudsat, at de virkelig trænge til at faae Mere. Jeg troer altsaa, at, skjøndt det er ganske vist, at en saadan Mands Ansættelse som den, han har foreslaaet, vil kunne bringe Skolesagen i det Hele, fra den mere theoretiske Side, et godt Skridt frem, saa vil det derimod være nødvendigt, at han ogsaa gør et praktisk Skridt, saaledes at de Lærere, som nu paa mange Steder leve meget for tarveligt af deres Indtægter, faae en forøget Indtægt, indtil Sagen endelig ordnes, og jeg mener at, hvorvel det er rigtigt, at Skolesagen skal være en Communesag, saa er det dog urigtigt i dette Tilfælde at paalægge Communen at staae en forøget Indtægt for Skolelærerne; thi de have endnu ikke den dem billigtvise tilkommende Indflydelse paa Valget af Skolelærer og paa Skolens Forhold i det Hele, og, førend de have faaet den, bør man ikke stille noget forøget Krav til dem; derfor maa det være Staten, der træder til med et Tilskud, og, naar man gjennemgaaer Finantslovene, skal man see, at der ikke mangler Poster, som uden Skade kunde spares fra det Diemed, hvortil de nu ere henviste, og derimod anvendes til det af mig Antydede. Jeg haaber, at denne Sag vil blive undersøgt af sagkyndige Mænd, og at da mange af de Ulemper, som virkelig ere ved Løven, kunne blive rettede. Det glæder mig ogsaa, at den nærværende Cultusminister har anerkjendt, at der ere flere Spørgsmaal deri, som trænge til yderligere Drøftelse.